(כא) כְּנֶגֶד הַשְּׁתַּיִם כִּשְׁלֹשָׁה רָאשֵׁי קַנְקַן, כָּל אֶחָד מֵתָּר בַּחֲרָבָה שֶׁאֶצְלוֹ (ד) [ח]וְהַשְּׁלִישִׁית הַקְּרוֹבָה לִשְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת (כב) אֲסוּרָה לִשְׁתֵּיהֶן: ד [ט]בֵּית הַכִּסֵּא שֶׁבֵּין שְׁנֵי בָּתִּים וְלֹא עֵרְבוּ יַחַד, (כג) רְשׁוּת שְׁנֵיהֶם שׁוֹלֶטֶת בּוֹ (ה) וַאֲסוּרִים (כד) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן שנ"ה):

שעז דִּין שְׁתֵּי עֲלִיּוֹת זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ הַפְּתוּחוֹת לֶחָצֵר. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א [א]שְׁתֵּי עֲלִיּוֹת הַפְּתוּחוֹת לֶחָצֵר זוֹ כְּנֶגֶד זוֹ, (א) * וְאַחַת (א) עָשְׂתָה גֻּמָּא בֶּחָצֵר (ב) כְּדֵי לִשְׁפֹּךְ בֶּחָצֵר שֶׁאֵין בָּהּ אַרְבַּע אַמּוֹת מֵימֶיהָ, וְהַשְּׁנִיָּה לֹא עָשְׂתָה, [ב]אִם עֵרְבוּ יַחַד שְׁתֵּיהֶן מֵתָּרוֹת (ג) לִשְׁפֹּךְ מֵימֵיהֶן, וְאִם לֹא עֵרְבוּ יַחַד, (ד) * וְהָאַחַת עֵרְבָה לְעַצְמָהּ וְהַשְּׁנִיָּה לֹא עֵרְבָה כְּלָל, זוֹ שֶׁלֹּא עֵרְבָה (ה) אֲסוּרָה, (ו) וְשֶׁעֵרְבָה מֵתֶּרֶת, [ג]וּבִלְבַד (ז) שֶׁלֹּא תִּשְׁפֹּךְ לְהָדְיָא בַּגֻּמָּא אֶלָּא תִּשְׁפֹּךְ בָּעֲלִיָּה וְהֵם יוֹרְדִים לַגֻּמָּא*). הַגָּהּ: (ח) דְּכֹחוֹ בְּחָצֵר שֶׁאֵינָהּ מְעֹרֶבֶת שָׁרִי (טור). וְהוּא הַדִּין אִם הֶחָצֵר * יוֹתֵר מֵאַרְבַּע אַמּוֹת, (ט) דִּשְׁתֵּיהֶם מֵתָּרִים בִּכְהַאי גַּוְנָא (י) * וְאֵין צְרִיכִין לַגֻּמָּא (בית יוסף (ד"ה ודע)):

ח דִּשְׁנֵיהֶם מִשְׁתַּמְּשִׁים בָּהּ דֶּרֶךְ שִׁלְשׁוּל, וּרְשׁוּת שְׁנֵיהֶם הוּא.
ט הַגָּהוֹת פֶּרֶק ט"ו מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת (אות ד).
א מִשְׁנָה עֵרוּבִין פ"ח (ע"א). ב שָׁם בַּגְּמָרָא פ"ט (ע"א).
ג תּוֹסָפוֹת (ד"ה לא שנו) וְהָרֹא"ש (פ"ח סי' ט) שָׁם. *) (וּפְרָטֵי הַדִּינִים בְּגֻמָּא נִתְבָּאֵר בְּסִימָן שנ"ז).

בְּאֵר הֵיטֵב

תַּשְׁמִישָׁן בְּנַחַת, עַיֵּן סִימָן (שס"ה) [שע"ה] סָעִיף ב': ג (ד) וְהַשְּׁלִישִׁית. עַיֵּן טַ"ז (סק"ה) מַה שֶּׁכָּתַב בָּזֶה: ד (ה) וַאֲסוּרִים. הַיְנוּ לְכַתְּחִלָּה, וּבְדִיעֲבַד, גָּדוֹל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת:
א (א) עָשְׂתָה גֻּמָּא. עַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַב עַל זֶה הַטַּ"ז בְּאֹרֶךְ (סק"א):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לִשְׁנֵיהֶן. כֵּיוָן שֶׁהִיא רְחוֹקָה מִשְּׁנֵיהֶן וְאֵין לִשְׁנֵיהֶן בָּהּ תַּשְׁמִישׁ כִּי אִם עַל יְדֵי זְרִיקָה בָּאֲוִיר דֶּרֶךְ הֶחֳרָבוֹת הַסְּמוּכוֹת לָהּ אֵינָם אוֹסְרִים זֶה עַל זֶה: (כא) כְּנֶגֶד הַשְּׁתַּיִם. רְצוֹנוֹ לוֹמַר שֶׁהָיְתָה מְשׁוּכָה כְּנֶגֶד אֹרֶךְ שְׁנֵי הֶחֳרָבוֹת (כג) וּמַגַּעַת שְׁתֵּי רָאשֶׁיהָ לִשְׁנֵי הַחֲצֵרוֹת, כָּזֶה: ג

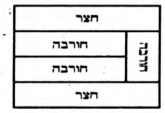

(כב) אֲסוּרָה לִשְׁתֵּיהֶן. לְפִי (כד) שֶׁיֵּשׁ לִשְׁתֵּיהֶן תַּשְׁמִישׁ נוֹחַ סָמוּךְ לַחַלּוֹן עַל יְדֵי שִׁלְשׁוּל, וְאוֹסְרִים זֶה עַל זֶה. וְאַף עַל גַּב דִּשְׁתַּיִם הַסְּמוּכוֹת פְּרוּצוֹת לָאֶמְצָעִי הָאוֹסֵר, לֹא אַחְמוּר רַבָּנָן בְּמָקוֹם שֶׁאֵין לוֹ תַּשְׁמִישׁ גָּמוּר שֶׁיְּהֵא אָסוּר מִשּׁוּם פָּרוּץ [רַשִׁ"י (פה: ד"ה לא)]: ד (כג) רְשׁוּת שְׁנֵיהֶם שׁוֹלֶטֶת בּוֹ. עַיֵּן לְעֵיל סִימָן שנ"ה סָעִיף ג' בַּהַגָּ"ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק לד) דְּמַיְרֵי שֶׁמְּקוֹם מוֹשַׁב בֵּית הַכִּסֵּא הָיָה מְיֻחָד לְכָל אֶחָד לְבַדּוֹ וְרַק מְקוֹם הַחֲפִירָה שֶׁלְּמַטָּה שֶׁהַצּוֹאָה נוֹפֶלֶת שָׁם הָיָה שֶׁל שְׁנֵיהֶם, וְלָכֵן אָסוּר (כה) דְּמוֹצִיא מֵרְשׁוּתוֹ לִרְשׁוּת הַשֻּׁתָּפִין שֶׁלֹּא עֵרַב עִמָּדוֹ, אֲבָל אִם גַּם מְקוֹם הַמּוֹשָׁב הָיָה שַׁיָּךְ לִשְׁנֵיהֶם, מֵתָּר: (כד) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן שנ"ה. דְּשָׁם מְבֹאָר בַּהַגָּ"ה בְּסָעִיף ג' פְּרָטֵי הַדִּינִים, וְגַם דְּאִם שָׁכַח וְלֹא עֵרַב, בְּדִיעֲבַד מֵתָּר לִפָּנוֹת, דְּגָדוֹל כְּבוֹד הַבְּרִיּוֹת:

בֵּאוּר הֲלָכָה

פָּסַק הַגְּרַ"ז (ס"ג):

א * וְאַחַת עָשְׂתָה גֻּמָּא וְכוּ'. הִנֵּה בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה שתי) הָעְתִּיק פֵּרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת עַל סוּגְיָא זוֹ, וְיֵשׁ עוֹד לָרַמְבַּ"ם בְּפֵרוּשׁ הַמִּשְׁנָה (פ"ח מי"א) פֵּרוּשׁ אַחֵר עַל הַמִּשְׁנָה זוֹ, וּבְדֶרֶךְ זֶה דֶּרֶךְ גַּם כֵּן בְּהִלְכוֹתָיו, אֲבָל כְּפִי פֵּרוּשׁ הַתּוֹסָפוֹת כָּתַב גַּם כֵּן הָרַשְׁבָּ"א (פח: ד"ה וכן) וְהָרִיטְבָּ"א (שם ד"ה וכן), וְכָתְבוּ שֶׁכֵּן כָּתְבוּ רֹב הַמְפָרְשִׁים:

* וְהָאַחַת עֵרְבָה לְעַצְמָהּ וְהַשְּׁנִיָּה לֹא עֵרְבָה. לְפִי מַה שֶּׁצִּיֵּר הַמְחַבֵּר מִתְּחִלָּה דְּהָאַחַת לֹא עָשְׂתָה גֻּמָּא, יִהְיֶה זֶה הַדִּין אֲפִלּוּ בְּשֶׁשְּׁנֵיהֶם עֵרְבוּ כָּל אֶחָד לְעַצְמוֹ, אוֹתָהּ שֶׁעָשְׂתָה גֻּמָּא מֵתֶּרֶת וְאוֹתָהּ שֶׁלֹּא עָשְׂתָה גֻּמָּא אֲסוּרָה [אַחֲרוֹנִים]:

* יוֹתֵר מֵאַרְבַּע אַמּוֹת. לָאו דַּוְקָא, דְּהוּא הַדִּין אֲפִלּוּ אַרְבַּע אַמּוֹת, וְכַנַּ"ל בְּסִימָן שנ"ז (ס"א):

* וְאֵין צְרִיכִין לַגֻּמָּא. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (סק"י). וְהִנֵּה הַטַּ"ז (סק"א) מְפַקְפֵּק עַל

א (א) וְאַחַת עָשְׂתָה גֻּמָּא וְכוּ'. סָמוּךְ (א) לָהּ נֶגֶד עֲלִיָּתָהּ: (ב) כְּדֵי לִשְׁפֹּךְ בֶּחָצֵר שֶׁאֵין בָּהּ וְכוּ'. דִּבְחָצֵר כָּזֶה אָסוּר לִשְׁפֹּךְ מַיִם כְּשֶׁאֵין בָּהּ גֻּמָּא לָזֶה וְכַנַּ"ל בְּסִימָן שנ"ז סָעִיף א' עַיֵּן שָׁם. וּבְיֵשׁ בְּהֶחָצֵר אַרְבַּע אַמּוֹת, עַיֵּן בְּסוֹף הַסָּעִיף בַּהַגָּ"ה וּבְמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם: (ג) לִשְׁפֹּךְ מֵימֵיהֶן. אֲפִלּוּ (ג) תּוֹךְ הַגֻּמָּא לְהָדְיָא: (ד) וְהָאַחַת עֵרְבָה וְכוּ'. אוֹתָהּ שֶׁעָשְׂתָה הַגֻּמָּא, עִם כָּל שְׁכֵנֶיהָ הַדָּרִים אֶצְלָהּ בַּעֲלִיָּתָהּ. (ג) וּמַיְרֵי בְּשֶׁיֵּשׁ מִרְפֶּסֶת (ד) לִפְנֵי כָּל עֲלִיָּה וַעֲלִיָּה, וְנִכְנָסִין הַכֹּל לְהַמִּרְפֶּסֶת דֶּרֶךְ פֶּתַח הָעֲלִיָּה וּמִמֶּנָּה יוֹרְדִין לֶחָצֵר: (ה) אֲסוּרָה. אֲפִלּוּ (ה) אִם עָשְׂתָה גַּם כֵּן גֻּמָּא [וְכָל שֶׁכֵּן לְפִי מַה דְּאַיְרֵי הַמְחַבֵּר בְּשֶׁלֹּא עָשְׂתָה גֻּמָּא]. וְלֹא מִבָּעֵי שֶׁאֲסוּרָה לְהוֹצִיא הַכְּלִי עִם הַשּׁוֹפְכִין דֶּרֶךְ הֶחָצֵר עַד גֻּמָּתָהּ אוֹ לְהוֹצִיא לְהַמִּרְפֶּסֶת, דְּהָא לֹא עֵרְבָה, אֶלָּא אֲפִלּוּ לִשְׁפֹּךְ בְּבֵיתָהּ שֶׁיֵּלֵךְ הַמַּיִם מֵעַצְמוֹ לַמִּרְפֶּסֶת וּמִשָּׁם יֵרֵד לְמַטָּה, גַּם כֵּן אָסוּר, דְּחָיְשִׁינַן שֶׁמָּא יָחוּס עַל קִלְקוּל בֵּיתוֹ שֶׁלֹּא יִטַּנֵּף מִפְּנֵי הַשּׁוֹפְכִין וִיטַלְטֵל הַכְּלִי עִם הַשּׁוֹפְכִין לְהַמִּרְפֶּסֶת לְהָדְיָא, וַהֲלֹא הִיא מְשֻׁתֶּפֶת לְכָל דַּיָּרֵי הָעֲלִיָּה וְלֹא עֵרְבוּ בֵּינֵיהֶם: (ו) וְשֶׁעֵרְבָה מֵתֶּרֶת. וּבִלְבַד שֶׁעָשְׂתָה גֻּמָּא וְכַנַּ"ל, אֲבָל בְּלֹא גֻּמָּא, אֲסוּרָה לִשְׁפֹּךְ בְּבֵיתָהּ אוֹ לַמִּרְפֶּסֶת שֶׁיֵּרְדוּ הַמַּיִם לֶחָצֵר, דִּבְוַדַּאי יֵרְדוּ מֵהֶחָצֵר לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְכַנַּ"ל בְּסִימָן שנ"ז. וַאֲפִלּוּ אִם חֲבָרְתָּהּ עָשְׂתָה גֻּמָּא וְהַמַּיִם יֵרְדוּ מֵהֶחָצֵר לְאוֹתָהּ גֻּמָּא, גַּם כֵּן אָסוּר, דְּחָיְשִׁינַן שֶׁיָּחֹשׁ לְקִלְקוּל הֶחָצֵר שֶׁלֹּא יִטַּנֵּף מֵהַשּׁוֹפְכִין דֶּרֶךְ הֲלִיכָתָן לַגֻּמָּא כֵּיוָן שֶׁהַגֻּמָּא רְחוֹקָה מִמֶּנָּה, וְיוֹצִיא כְּלֵי הַבַּיִת עִם הַשּׁוֹפְכִין לֶחָצֵר כְּדֵי לִשְׁפֹּךְ לְהָדְיָא לַגֻּמָּא, וְהֵם הֲלֹא לֹא עֵרְבוּ יַחַד: (ז) שֶׁלֹּא תִּשְׁפֹּךְ לְהָדְיָא בַּגֻּמָּא. דְּהָא הֶחָצֵר מְשֻׁתָּף לִשְׁנֵיהֶם וְהֵם לֹא עֵרְבוּ בְּיַחַד: (ח) דְּכֹחוֹ בְּחָצֵר וְכוּ'. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, אַף עַל גַּב דְּהֶחָצֵר שֶׁהַגֻּמָּא בָּהּ שַׁיָּךְ לִשְׁנֵיהֶם וְהַמַּיִם יוֹרְדִים שָׁם בַּגֻּמָּא מִכֹּחוֹ: (ט) דִּשְׁנֵיהֶם מֵתָּרִים וְכוּ'. הַיְנוּ לִשְׁפֹּךְ גַּם עַל הַמִּרְפֶּסֶת וְשֶׁיֵּרֵד לֶחָצֵר. וּמַיְרֵי בְּשֶׁעֵרְבוּ כָּל אֶחָד לְעַצְמוֹ, וְלֹא חָיְשִׁינַן שֶׁיּוֹצִיא הַכְּלִי עִם הַמַּיִם לֶחָצֵר לִשְׁפֹּךְ בְּתוֹךְ הַגֻּמָּא שֶׁעָשָׂה חֲבֵרוֹ, דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ בְּהֶחָצֵר שִׁעוּר אַרְבַּע אַמּוֹת, בְּשִׁעוּר שֶׁהוּא רָחָב כָּזֶה רָאוּי שֶׁיִּבָּלַע הַמַּיִם בִּמְקוֹמוֹ וְלֹא יִתְקַלְקֵל הֶחָצֵר: (י) וְאֵין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כג) וְהוּא הַדִּין כְּשֶׁהִיא סְמוּכָה לָהֶן בְּפָחוֹת מֵאַרְבָּעָה טְפָחִים: (כד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): ד (כה) וְלֹא הָעְתַּקְתִּי דִּבְרֵי הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ט', דְּהָכָא הֲלֹא אַיְירֵי לְעִנְיַן בֵּית הַכִּסֵּא שֶׁל שְׁנֵי הַבָּתִּים, וְלֹא צְרִיכִין לָזֶה, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר שָׁם (ד"ה סעיף ג) דְּהַמָּגֵן אַבְרָהָם לֹא הֵצְרַךְ לִסְבָרָתוֹ אֶלָּא מִשּׁוּם דִּבְדַרְכֵי מֹשֶׁה (סי' שנה אות ג) נִזְכַּר גַּם בֵּית הַכִּסֵּא שֶׁבֵּין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת, וּבְסֵפֶר בֵּית מֵאִיר שָׁם חוֹלֵק עַל עִקַּר סְבָרַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם, עַיֵּן שָׁם:

א (א) תּוֹסָפוֹת (פט. ד"ה לא) וְרַשְׁבָּ"א בְּחִדּוּשָׁיו (פח: ד"ה וכן) וְרִיטְבָּ"א (שם ד"ה וכן) וְאוֹר זָרוּעַ (סי' קצד), וְכָתַב הָרַשְׁבָּ"א שֶׁכֵּן כָּתְבוּ רֹב הַמְפָרְשִׁים, וְעַיֵּן בִּפְרִישָׁה (סק"ג): (ג) וְאֵין לָחֹשׁ שֶׁעַל יְדֵי שְׁפִיכַת שְׁנֵיהֶם יִתְרַבּוּ הַמַּיִם וְלֹא יַסְפִּיק לָהֶם גֻּמָּא אַחַת שֶׁמַּחֲזֶקֶת סָאתַיִם שֶׁזֶּהוּ שִׁעוּר שׁוֹפְכִין לְאָדָם אֶחָד שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בְּכָל יוֹם [גְּמָרָא (פח.)].

וְהַטַּעַם לָזֶה עַיֵּן בְּסִימָן שנ"ז בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה אוֹת ח': (ג) דְּאִי לֹא הָיָה מִרְפֶּסֶת כְּלָל לִפְנֵי הָעֲלִיּוֹת, אֲפִלּוּ אִם שְׁתֵּיהֶן לֹא עֵרְבוּ כְּלָל גַּם כֵּן מֵתָּר אוֹתָהּ שֶׁעָשְׂתָה הָעוּקָא לְפָנֶיהָ: (ד) בַּ"ח (ס"א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וְעוֹד הַרְבֵּה אַחֲרוֹנִים: (ה) בַּ"ח (שם) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א). וּבֶאֱמֶת קָשֶׁה מְאֹד לְפִי זֶה לְשׁוֹן הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ לָמָּה צִיֵּר הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ שֶׁהַשְּׁנִיָּה לֹא עָשְׂתָה גֻּמָּא, אֲפִלּוּ עָשְׂתָה אָסוּר כֵּיוָן דְּלֹא עֵרְבָה. וּבְבֵאוּר הַגְּרָ"א (ד"ה והאחת) כָּתַב שֶׁטָּעוּת סוֹפֵר בְּדִבְרֵי הַטּוּר וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ וְצָרִיךְ לוֹמַר וְהָאַחַת עָשְׂתָה עוּקָא לְעַצְמָהּ וְהַשְּׁנִיָּה לֹא עָשְׂתָה, זוֹ שֶׁלֹּא עָשְׂתָה אֲסוּרָה. וּבְטַ"ז (סק"א) כָּתַב שֶׁיֵּשׁ אֵיזֶה בָּבָא חָסֵר בְּדִבְרֵי הַטּוּר. וְעַל כֵּן נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי שֶׁשְּׁנֵיהֶם אֱמֶת וְכֵן צָרִיךְ לוֹמַר, וְהָאַחַת עָשְׂתָה עוּקָא לְעַצְמָהּ וְהַשְּׁנִיָּה לֹא עָשְׂתָה [וּבְאֹפֶן זֶה אַיְירֵי בְּשֶׁשְּׁתֵיהֶן עֵרְבוּ], אוֹ שֶׁהָאַחַת עֵרְבָה לְעַצְמָהּ וְהַשְּׁנִיָּה [וְזֶה מַיְירֵי

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שעח

שעח דִּין חֲצֵרוֹת הַפְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ. וּבוֹ ה' סְעִיפִים:

א א שָׁלֹשׁ חֲצֵרוֹת (א) פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ (ב) ב וּפְתוּחוֹת לִרְשׁוּת הָרַבִּים, וְעֵרָבָה כָּל אַחַת מֵהַחִיצוֹנוֹת עִם הָאֶמְצָעִית, וְהַחִיצוֹנוֹת לֹא עֵרְבוּ יַחַד, הַחִיצוֹנוֹת אֲסוּרוֹת זוֹ עִם זוֹ וְהָאֶמְצָעִית מֻתֶּרֶת עִם כָּל אַחַת מֵהֶן וְהֵן מֻתָּרוֹת עִמָּהּ. גבַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים, כְּשֶׁנִּתְּנָה דאֶמְצָעִית (ג) עֵרוּבָהּ בָּזוֹ וְעֵרוּבָהּ בָּזוֹ הוֹ שֶׁנִּתְּנוּ הַחִיצוֹנוֹת עֵרוּבָן (ו) בָּאֶמְצָעִית (ד) בְּשֶׁנֵּי זבָתִּים, אֲבָל אִם נָתְנוּ שְׁתֵּי הַחִיצוֹנוֹת עֵרוּבָן בָּאֶמְצָעִית (ה) בְּבֵית אֶחָד, (ו) שְׁלָשְׁתָּן מֻתָּרוֹת זוֹ עִם זוֹ: **ב** חשְׁתֵּי חֲצֵרוֹת זוֹ לִפְנִים מִזּוֹ, (ז) וּפְנִימִית פְּתוּחָה לַחִיצוֹנָה וְהַחִיצוֹנָה לַמָּבוֹי, וְיֵשׁ לַפְּנִימִית דְּרִיסַת רֶגֶל עַל הַחִיצוֹנָה, אִם עֵרְבָה פְּנִימִית (ח) לְעַצְמָהּ וְלֹא הַחִיצוֹנָה, אוֹ שֶׁעֵרְבָה כָּל אַחַת לְעַצְמָהּ וְשָׁכַח אֶחָד מֵהַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרַב, (ט) פְּנִימִית מֻתֶּרֶת (י) וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה. עֵרְבָה חִיצוֹנָה וְלֹא פְּנִימִית, אוֹ שֶׁעֵרְבָה כָּל אַחַת לְעַצְמָהּ וְשָׁכַח אֶחָד מֵהַפְּנִימִית וְלֹא עֵרַב, [*] (יא) שְׁתֵּיהֶן חאֲסוּרוֹת. עֵרְבָה (יב) כָּל אַחַת לְעַצְמָהּ, כָּל אַחַת (יג) מֻתֶּרֶת בַּחֲצֵרָהּ: **ג** טעֵרְבוּ בְּיַחַד וְנָתְנוּ עֵרוּבָן בַּחִיצוֹנָה, וְשָׁכַח אֶחָד בֵּין מִן הַפְּנִימִית בֵּין מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרַב, (יד) שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת (טו) עַד שֶׁיְּבַטֵּל רְשׁוּתוֹ. וְאִם נָתְנוּ עֵרוּבָן בַּפְּנִימִית וְשָׁכַח אֶחָד מִן הַפְּנִימִית וְלֹא עֵרַב, (טז) שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת. אֲבָל אִם שָׁכַח אֶחָד מִן הַחִיצוֹנָה וְלֹא עֵרַב, (ג) (יז) יפְּנִימִית מֻתֶּרֶת: **ד** כאִם יָחִיד דָּר בַּפְּנִימִית וְיָחִיד בַּחִיצוֹנָה,

א משנה ערוכין (פ"ה) [מ"ה] (ע"ב) וכרבי שמעון שם (מ"ז) [מ"ט] (ע"ב). ב בזה*. ג שם בגמרא מ"ח (ע"א). ד דדמיא אמצעית דאלו דרה בהם ואין דיורי חיצונים באמצעית. ה שם בגמרא. ו דהשתא לא מחברי חיצונים בהדדי. ז משנה שם (מ"ה) [ע"ה] (ע"א) ובגמרא. ח דרגל האסורה בפקומה אוסרת שלא בפקומה. ט שם בפשנה ובגמרא. י דכיון דעירובה אצלה, יכולה להסתלק מהחיצונה, דאמרה לחקוני שפתפתיך ולא לעוותי וסונרת הדלת ומשתמשת לעצמה. כ שם בפשנה.

* הציור נשמט מהדפוס.

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ב [בשו"ע] שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת. וְהַשַּׁעַם, דְּרֶגֶל הָאֲסוּרָה בְּפִקוֹמָהּ אוֹסֶרֶת שֶׁלֹּא בְּפִקוֹמָהּ. וְעַיֵּן בְּשוּ"ת חִנּוּךְ בֵּית יְהוּדָה סִימָן י' שֶׁכָּתַב בְּעֲיָרוֹת שֶׁהֵם מֻקָּפוֹת חוֹמָה אוֹ עַל יְדֵי צוּרַת הַפֶּתַח דְּמֻתָּרִים לְטַלְטֵל, וְחוּץ לְתְחוּם זֶה דְּרִים קָצָת יְהוּדִים שֶׁאֵין לָהֶם הֶתֵּר הֲעָרוּב, וְהֵם צְרִיכִים בְּשַׁבָּת לָבוֹא לְפָקוֹם הַמֻּתָּר בְּטַלְטוּל, לֹא שִׁיךְ בָּזֶה רֶגֶל הָאֲסוּרָה כו', דְּדַוְקָא בְּחָצֵר הַפְּנִימִית שֶׁאֵין לָהֶם מָקוֹם לָצֵאת רַק דֶּרֶךְ הַחִיצוֹנָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בָּזֶה שֶׁיְּכוֹלִים לְפָנוֹת בְּכָל מָקוֹם שֶׁיִּרְצוּ, וְאַף שֶׁיֵּשׁ לָהֶם חֵלֶק בְּבֵית הַבְּנֶסֶת אֵין בְּכָךְ כְּלוּם. וְגַם מֻתָּרִים בְּנֵי חוּץ לָעִיר לְטַלְטֵל בְּתוֹךְ הָעִיר כְּאוֹרְחִים, וְעַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דְּכַרְיוּ מְשַׁמַּע שֶׁהָרוֹצֶה לְטַלְטֵל בָּעִיר יֵשׁ לוֹ לִתֵּן חֵלֶק בָּעֵרוּב שֶׁבְּתוֹךְ הָעִיר, דְּהֵרֵי כְּאִלּוּ סִלֵּק דִּעְתּוֹ מֵהַדְּרִים חוּץ לָעִיר, וְעַיֵּן סִימָן שפ"ו, וּלְפִי טַעַם דַּחֲשִׁיבִי כְּאוֹרְחִים, נִרְאֶה דְּאֵין צָרִיךְ עֵרוּב, וְאִדְרַבָּה נִרְאֶה דְּהֶעֱרוּב מְגָרֵעַ, שֶׁזֶּה מוֹרֶה שֶׁלֹּא סִלֵּק עַצְמוֹ מִלָּבוֹא בְּתוֹךְ הָעִיר. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּדִבְרֵי הַנּוֹדָע בִּיהוּדָה שֶׁכָּתַב שֶׁאֵין יְכוֹלִים לְעָרֵב וְעַיֵּן שָׁם).

בְּאֵר הֵיטֵב

א (ג) בָּאֶמְצָעִית. דְּאָז דְּמֵי כְּאִלּוּ בָּלְהוּ דָּרִים בְּאוֹתוֹ בַּיִת, וְחָצֵר דְּהַהוּא בַּיִת הֲרֵי: **ג (ב) פְּנִימִית.** דְּאָחֳדָא לְדָשָׁא בְּאִפֵּי הַחִיצוֹנָה. וְאַף עַל גַּב דְּעֵרוּב הַחִיצוֹנָה בְּפְנִימִית, אָמְרָה לֵיהּ לְתַקּוּנֵי שְׁדַרְתִּיךְ וְלֹא לַעֲוּוּתֵי:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

צְרִיכִין לַגְּמָא. רְצוֹנוֹ לוֹמַר, וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ אִם אֶחָד עָשָׂה גְּמָא לְצַד עֲלִיָּתוֹ, לֹא חִישְׁנִין שֶׁהַשֵּׁנִי יוֹלִיךְ הַכֵּלִי עִם הַשּׁוֹפְכִין לְשָׁם:

א (א) פְּתוּחוֹת זוֹ לָזוֹ. דְּאִי לָאו הָכִי לֹא הָיוּ יְכוֹלִין לְעָרֵב יַחַד: **(ב) וּפְתוּחוֹת לִרְשׁוּת הָרַבִּים.** וְהוּא הַדִּין (ו) כְּשֶׁפְּתוּחוֹת לַמָּבוֹי. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּהוּא הַדִּין אִם הַחִיצוֹנָה לְבַד פְּתוּחָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ לַמָּבוֹי וְאֶמְצָעִית יֵשׁ לָהּ דְּרִיסַת הָרֶגֶל עִם הַפְּנִימִית הַשֵּׁנִיָּה שֶׁלִּפְנִים הֵימֶנָּה, נַמִּי דִּינָא הָכִי דְּכָל אַחַת שָׁרְיָא עִם הָאֶמְצָעִית אֲפִלּוּ הַחִיצוֹנָה הַפְּתוּחָה לִרְשׁוּת הָרַבִּים וְאֵין הַפְּנִימִית יְכוֹלָה לֶאֱסֹר עָלֶיהָ, דְּרֶגֶל הַמֻּתֶּרֶת בְּמְקוֹמָהּ אֵינָהּ אוֹסֶרֶת שֶׁלֹּא בְּמְקוֹמָהּ: **(ג) עֵרוּבָהּ בָּזוֹ וְעֵרוּבָהּ בָּזוֹ.** דְּאָז דִּיוּרֵי הָאֶמְצָעִית בַּחִיצוֹנָה, וְאֵין דִּיוּרֵי חִיצוֹנָה בָּאֶמְצָעִית לְמֶהֱוֵי כְּלֹהוּ כִּי חָדָא. אֲבָל אִם נָתְנוּ עֵרוּבָן בָּאֶמְצָעִית, הֲרֵי כְּאִלּוּ בְּחִיצוֹנָה אַחַת [אַחֲרוֹנִים]: **(ד) בְּשֶׁנֵּי בָתִּים.** וַאֲפִלּוּ מִלְּאוּחוֹ לְכֻלָּן כְּלֵן דְּרִין בְּאֶמְצָעִית: **(ה) בְּבֵית אֶחָד.** וְהֵינוּ בְּכָל אֶחָד, אוֹ דְּמַלְיָא לְמָנָא [אַחֲרוֹנִים]: **(ו) שְׁלָשְׁתָּן מֻתָּרוֹת.** דְּהֲרֵי כְּאִלּוּ עֵרְבוּ יַחַד: **ב (ז) וּפְנִימִית פְּתוּחָה וְכוּ'.** וּכְכָל אַחַת יֵשׁ בַּעֲלֵי בַּיִת הָאוֹסְרִין זֶה עַל זֶה: **(ח) לְעַצְמָהּ.** הֵינוּ עִם בַּעֲלֵי בַּיִת שֶׁכְּתוֹכָהּ: **(ט) פְּנִימִית מֻתֶּרֶת.** שֶׁהֲרֵי יְכוֹלָה לִסְגֹּר פְּתוּחָה: **(י) וְהַחִיצוֹנָה אֲסוּרָה.** יְכוֹלִין לַעֲבֹר עָלֶיהָ בְּנֵי הַחִיצוֹנָה: **(יא) שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת.** בְּשֶׁנֵּי בָתִּים: **(יב) כָּל אַחַת לְעַצְמָהּ.** בְּאֶמְצָעִית לְמֶהֱוֵי כְּלֹהוּ כִּי חָדָא. אֲבָל אִם נָתְנוּ עֵרוּבָן בָּאֶמְצָעִית, הֲרֵי כְּאִלּוּ בְּחִיצוֹנָה אַחַת [אַחֲרוֹנִים]: **(יג) מֻתֶּרֶת בַּחֲצֵרָהּ.** דְּכָל אַחַת בְּחִיצוֹנָה לְבַד הֲרֵי הִיא כְּמוֹ שֶׁדָּרָה בַּחִיצוֹנָה וְאוֹסֶרֶת עָלֶיהָ. וְלֹא מֵהֲנֵי בָּזֶה שֶׁיִּסְתַּלְּקוּ מִבְּנֵי הַחִיצוֹנָה וְתִסְגֹּר פְּתוּחָה, דְּהָא לֵיתָא לְעֵרוּבָהּ גַּבָּהּ, וְעִקַּר הֲעָרוּב מְשׁוּם דְּיָרָה דְּהֲוֵי כְּאִלּוּ דָּר בְּמָקוֹם הֲעָרוּב: **(טו) עַד שֶׁיְּבַטֵּל רְשׁוּתוֹ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר, לִשְׁתֵּי הַחֲצֵרוֹת וְכַמְּבֹאָר בְּסִימָן שפ"א (ס"ב): **(טז) שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת.** דְּכַחֲדָא חֲשִׁיבָא, אִם לֹא שֶׁיְּבַטֵּל רְשׁוּתוֹ לִשְׁנֵי הַחֲצֵרוֹת, אֲבָל אִם יְבַטֵּל רַק לִבְנֵי הַפְּנִימִי לֹא מְהֲנֵי (ג) אֲפִלּוּ אִם יִרְצוּ לְהִסְתַּלֵּק מֵהַחִיצוֹנָה וְלִסְגֹּר פְּתוּחָה [אַחֲרוֹנִים]: **(יז) פְּנִימִית מֻתֶּרֶת.** דִּיכוֹלָה הִיא לְהִסְתַּלֵּק מֵהַחִיצוֹנָה, דְּאָחֳדָא לְדָשָׁא וּמִשְׁתַּמֶּשֶׁת, דְּהָא עֵרוּבָהּ אָצְלָהּ, וְאַף עַל גַּב דְּמִתְּחִלָּה נִשְׁתַּתְּפוּ יַחַד, יְכוֹלָה לַחְזֹר בָּהּ וְלוֹמַר לָהּ לְתַקּוּנֵי שְׁתַּפְתִּיךְ וְלֹא לַעֲוּוּתֵי, כִּי לֹא הָיָה בְּדַעְתִּי שֶׁיְּעַוֵּת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

[בְּשִׁשְׁתֵּיהֶן עָשׂוּ גְּמוֹת] לֹא עֵרְבָה, זוֹ שֶׁלֹּא עֵרְבָה אֲסוּרָה וְשֶׁעֵרְבָה מֻתֶּרֶת [וְכֵן לְעִנְיַן עוּקָה תְּלוּי בְּמִי שֶׁעָשָׂה הָעוּקָה]. וְדַע דְּהַשְׁמָטָתִי תַּרְוַיְיהוּ הַפַּגֵּן אַבְרָהָם שֶׁכָּסְעִיף קָטָן ב' שֶׁכָּתַב דְּאִם עֵרְבָה וְכוּ' וּמֻתֶּרֶת אוֹתָהּ שֶׁעָשָׂה גְּמָא לִשְׁפּוֹךְ לְהֶדְיָא, שֶׁרַבִּים מֵאַחֲרוֹנִים הִשִּׁיגוּ עַל זֶה, תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (סק"כ) וּבְגִדֵי יֶשַׁע (ד"ה שתי) וַעֲצֵי אַלְמֻגִּים (סק"ב) וְנַהַר שָׁלוֹם (סק"א):

א (ג) עֵרְבוּ (סק"א) וְאַלְיָה רַבָּה (סק"א): **ב (ב)** דְּאִם יְבַטֵּל רַק רְשׁוּתוֹ לִבְנֵי הַפְּנִימִית, רַק פְּנִימִית מֻתֶּרֶת וְלֹא הַחִיצוֹנָה, דְּכֵיוָן דְּהוּא בְּעַצְמוֹ אַחַר הַבִּטּוּל גַּם כֵּן אָסוּר לְהוֹצִיא מְבֵיתוֹ לָחָצֵר, כַּמְבֹאָר בְּסִימָן שפ"א סָעִיף ב', אִם כֵּן הֲרֵי רֶגֶל הָאֲסוּרָה בְּמְקוֹמָהּ וְאוֹסֶר שֶׁלֹּא בְּמְקוֹמוֹ בְּדְרִיסַת רַגְלוֹ, וְכֵן מוּכָח בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי סִימָן שפ"א (סק"ו): **ג (ג)** אַחֲרֵי שֶׁהֶעָוּוּת בָּא מֵהֶם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah